

**Naustdal-Gjengedal
verneområdestyre**

Postadresse
Naustdal-Gjengedal
verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Sandane Næringsshage
Sandane Senter, 3. etasje
6823 Sandane

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3138

fmv/post@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Naustdal-
Gjengedal

Edvin-A Hugvik
Sørstrandsvegen 422
6823 Sandane

Sakshandsamar Alf Erik Røyrvik

Vår ref. 2021/11389-0 444

Dykkar ref. IOZCVB

Dato 12.08.2021

Løyve - delegert vedtak - Naustdal - Gjengedal landskapsvernområde - bruk av drone i samband med tilsyn av beitedyr - Edvin-A Hugvik

Delegert vedtak frå forvaltar

Edvin-Andrè Hugvik får løyve til å nytte drone i samband med tilsyn av sau på beite i Breidalen. Løyvet gjeld for inntil 10 flytimar i perioden 12.8 – 30.9.2021 og er gjeve med heimel i naturmangfaldlova § 48.

Vilkår for løyvet:

- Drone skal berre brukast i særskilde tilfelle der sauer står på utilgjengelege og krevjande stader, og ikkje til normalt tilsyn i lett tilgjengelege område.
- All bruk av drone skal skje i tråd med reglane i «Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv.»

Det skal førast logg over droneflyginga som syner dato og flygetid. Denne skal sendast til verneområdeforvaltar etter at løyvet har gått ut.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til og sjå saksdokument.

Med helsing

Alf Erik Røyrvik
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksutgreiing

Dokument i saka:

- Søknad om å få bruke drone under tilsyn med beitedyr
- Verneforskrift for Naustdal-Gjengedal LVO
- Kart som syner beiteområdet i Breidalen

Søknaden

Edvin-Andrè Hugvik har sendt inn søknad via elektronisk søknadsskjema om motorferdsel i verna område. Søknaden gjeld bruk av drone i samband med tilsyn av sau på beite i Breidalen i Gloppen.

Hugvik opplyser om at grunna lite snø og lite nedbør i fjellet i år, so går sauene på stader kor dei normalt ikkje går. Dei går uvanleg høgt i fjellsidene rundt Breidalen. Nokre dyr står på stader kor det er krevjande og til dels utrygt å ferdast. Dette fører til utfordringar i samband med tilsyn og kanskje og etter kvart med sanking av sauene.

Hugvik søker derfor om løyve til å nytte drone i samband med tilsyn med sauene sine, fram til 30. september, altså i praksis resten av beitesesongen.

Regelverk

Motorferdel er i utgangspunktet forbode i Naustdal-Gjengedal landskapsvernområde, og det forbodet gjeld og bruk av drone. Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til motorferdsel til visse føremål. Blant desse føremåla er transport av saltstein og liknande til beitenæringa, men bruk av drone til tilsyn er ikkje blant dei. Søknaden må derfor vurderast opp mot den generelle dispensasjonsheimelen i naturmangfaldlova (nml) § 48:

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I desse «§48-sakene» må vi først vurdere om vilkåra for å bruke dispensasjonsheimelen er til stades. Deretter må ein gjere ei fagleg vurdering om det er tilrådeleg å gje løyve og eventuelt på kva vilkår.

Søklar er sjølv ansvarleg for at aktiviteten er i tråd med det generelle regelverket som regulerer bruk av drone.

Jamfør nml § 7 skal alle vedtak som kan verke inn på naturmiljøet vurderast opp mot miljørettsprinsippa i nml §§ 8-12.

Verneområdeforvaltar har fått delegert mynde frå styret i ein del kurante saker, jamfør styrevedtak ST 3/20. Verneområdeforvaltar har konferert med styreleiar, og i samråd har vi konkludert med at saka kan handsamast med delegert mynde.

Vurdering

Som sagt må vi i denne saka først vurdere om vilkåra for å bruke nml § 48 er til stades. Her er det første ledd i paragrafen som er aktuell å bruke, at tiltaket ikkje strider mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane. Vi må då sjå på kva som er føremålet med vernet og det står i verneforskrifta § 2:

§ 2. Formål

Formålet med vernet er å ta vare på eit eigenarta og vakkert naturområde som er så godt som fritt for tyngre tekniske inngrep, og som har stor variasjon i natur frå lågland og stølsdalar til fjellområde med brear, mange dalar med elvar og store og mindre vatn. Det er vidare eit formål å ta vare på kulturlandskapet med dei kulturminna det inneheld. Området skal også kunne nyttast til tradisjonelt friluftsliv utan særleg teknisk tilrettelegging.

Avgrensa bruk av drone er eit særst lite tiltak. Det set ikkje spor i terrenget og dei lagar relativt lite støy. Vi kan konkludere med at avgrensa bruk av drone ikkje er i strid med verneføremål eller verneverdiar. Heimelen i nml § 48 kan derfor brukast.

Det skal likevel gjerast ei vurdering om kor vidt det er fagleg tilrådeleg å gje løyve. Det som kanskje er det viktigaste momentet å vurdere då, er kva som er føremålet med droneflyginga. Her skal drone brukast i samband med tilsyn av sau. Beitebruk er, både i dag og historisk, ei viktig næring i verneområdet. Kulturlandskapet er ein del av verneføremålet og beitebruk er avgjerande for å ta vare på kulturlandskapet. Forvaltninga har som praksis å kome behova til beitenæringa i møte so langt det lar seg gjere innanfor juridiske og rimelege rammer.

I verneforskrifta ligg det ein permanent dispensasjon til bruk av motorferdsel ved uttransport av skada og sjuke beitedyr. Forvaltninga i Naustdal-Gjengedal har som praksis å inkludere berging av skorfaste dyr i denne regelen. Ved berging av skorfaste dyr kan ein altså bruke til dømes drone eller helikopter utan å måtte søke på førehand. Men eg vil presisere at det gjeld dyr som man veit eller mistenkjer er skorfaste, og ikkje i det jamlege tilsynet med dyra. Eg vil og presisere at der er nokre vilkår til den dispensasjonen som ein bør sette seg inn i.

Drone vil vere eit hjelpemiddel som i visse situasjonar kan spare beitebrukarar for arbeid, redusere tap av beitedyr og redusere risiko for dei som skal ha tilsyn med sauene. Men det vil framleis vere slik at det alminnelege tilsynet må utførast på vanleg «tradisjonell» måte til fots, og at drone berre vert brukt i særskilte tilfelle og dei mest krevjande situasjonane. Drone vil aldri kunne erstatte det tradisjonelle tilsynet til fots og med bruk av kikkert. Det kan i so fall føre til eit omfang av droneflyging som ville gå ut over det som er akseptabelt i verneområdet.

Som sagt so er avgrensa bruk av drone eit lite og skånsamt tiltak. I alle fall so lenge ein held avstand til turfolk og andre brukarar av området. I forskrifta som regulerer bruk av drone er det krav om avstand til andre personar på minst 150 m. I eit ope fjellandskap kor folk forventar ro og stillheit, bør ein helst ha endå meir avstand enn det. Vi er komne so seint på sommaren av hekke- og yngletid er over, og dyrelivet er ikkje lenger so sårbart for uro som det er på vår og forsommar. Forvaltninga er godt kjend i Breidalen, og her er ikkje sårbare naturverdiar som kan verte påverka av dronebruk i avgrensa former. Kunnskapsgrunnlaget, jamfør nml § 8, er godt.

Hugvik har søkt om løyve for perioden fram til 30.september, men ikkje sagt noko meir om omfang av dronflyginga. Perioden det er søkt om heng naturleg saman med resten av beitesesongen og er fornuftig. Det er og veldig vanleg i alle motorferdselsaker å sette ei ramme for omfanget av motorferdsle. Sjølv om føremålet med motorferdsle er «innafor», so bør man ha ei avgrensing på omfanget slik at man veit at det vert på eit akseptabelt nivå og ikkje misbrukt. Det er dessutan eit viktig prinsipp med tanke på presedens og handsaming av liknande saker seinare. Med helikopter og snøskuter er det vanleg å gje løyve på eit konkret tal på landingar eller turar, men det er ikkje so enkelt å gjere det med drone. Her vil det vere meir naturleg å sette ei avgrensing på flytimar. Vi har ikkje erfaring med å definere tal flytimar til dette føremålet, men tenkjer at eit utgangspunkt på 10 timar total flygetid bør vere tilstrekkeleg. Dersom Hugvik utover i sesongen ser at dette vert for lite, får vi heller vurdere å utvide dette. Med denne avgrensinga vurderer vi samla belastning av tiltaket og eventuelle framtidige saker, som innanfor det som er akseptabelt (jamfør nml § 10).

Bruk av drone til å løyse denne utfordringa er ein veldig skånsam metode, so lenge det er i eit avgrensa omfang. Drone er vesentleg meir skånsamt og gjer mindre støy og uro enn alternativet som er helikopter eller småfly. Nml § 12 er derfor oppfylt.

Nml §§ 9 og 11 er ikkje aktuelle i saka.

Kopi til:

SNO Sandane

Statsforvaltaren i Vestland

Gloppen kommune

Njøsavegen 2

Grandavegen 9

6863

6823

LEIKANGER

SANDANE